

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту та адміністрування

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
МЕНЕДЖМЕНТ ЗЕД

підготовки магістра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент організацій

Силабус освітнього компонента «МЕНЕДЖМЕНТ ЗЕД» підготовки магістра,
галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності
073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій

Розробник: Милько І.П., доцент кафедри менеджменту та адміністрування,
кандидат економічних наук, доцент

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
менеджменту та адміністрування**
протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Погоджено

Гарант ОПП Менеджмент організацій

Лариса ЮЩИШИНА

Завідувач кафедри:

Лариса ЧЕРЧИК

І. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 073 Менеджмент Менеджмент організацій Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання <u>1 рік</u>
		Семестр <u>2</u> -ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>20</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>20</u> год.
		Самостійна робота <u>72</u> год.
		Консультації <u>8</u> год.
	Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE		

ІІ. Інформація про викладача

Милько Інна Петрівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри менеджменту та адміністрування

Контактна інформація викладача:

Телефон: (050)6691504

Електронна пошта: mylko.inna@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, ауд. 306

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Освітній компонент «Менеджмент ЗЕД» спрямований на формування фахових компетенцій у сфері управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, використання досягнень найкращого практичного досвіду. Особлива увага приділяється здобуттю практичних навиків розробки та реалізації політики управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: освітній компонент «Менеджмент ЗЕД» є суміжним і тісно пов'язаним із такими дисциплінами як «Фінансове і обліково-аналітичне забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків», «Менеджмент організацій», «Менеджмент стратегічних змін та розвитку», «Ситуаційний менеджмент».

Постреквізити: системний менеджмент, інноваційне підприємництво та управління стартап проектами, менеджмент ресурсів та витрат, підготовка до написання кваліфікаційної роботи.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета вивчення освітнього компонента – оволодіння системою теоретично-методологічних аспектів та практичних інструментів менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, які забезпечать отримання інтегральної, загальних та професійних компетенцій для здійснення ефективного управління зовнішньоекономічної діяльності підприємства в умовах професійної діяльності.

Основними **завданнями** освітнього компонента є: визначити основні риси та характерні особливості електронного бізнесу; розглянути вироблення навичок розроблення та реалізації стратегічних та тактичних планів у сфері ЗЕД; організування ЗЕД; мотивування персоналу, контролювання, діагностування та регулювання ЗЕД; здійснення оцінювання та управління

ризиками ЗЕД; вироблення ефективних управлінських рішень у сфері ЗЕД; формування системи інформаційного забезпечення ЗЕД; управління транснаціональними компаніями; здійснення антикризового управління в ЗЕД.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність до самостійної роботи та самостійного приймання рішення, здатність нести відповідальність за їх реалізацію.

Спеціальні компетентності:

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК14. Здатність знаходити та оцінювати нові ринкові можливості розвитку бізнесу.

Програмні результати навчання:

2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

14. Володіти методами діагностики фінансово-господарського стану організації, аналізу стану зовнішнього середовища.

5. Структура освітнього компоненту

Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти менеджменту ЗЕД						
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Менеджмент ЗЕД»	7,5	1	1	5	0,5	УО, РС, Т/ 7
Тема 2. Сутність, принципи та види планування в ЗЕД	7,5	1	1	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т, Е / 7
Тема 3. Особливості різних видів планування в ЗЕД	7,5	1	1	5	0,5	ПЗ, РС, Т, Е/ 7
Тема 4. Основні форми проектування організацій, задіяних у ЗЕД	7,5	1	1	5	0,5	ПЗ, РС, Т, Е/ 7
Тема 5. Сутність і необхідність управління ЗЕД великих підприємств	9,5	2	2	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т / 7
Тема 6. Особливості організації ЗЕД малими та середніми підприємствами	9,5	2	2	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т / 7
Тема 7. Управління персоналом в зовнішньоекономічній діяльності	10	2	2	5	1	ПЗ, РС, ПКР / 8
Разом за модулем 1	59	10	10	35	4	50
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти менеджменту ЗЕД						
Тема 8. Мотивування працівників у сфері ЗЕД	7,5	1	1	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т, Е / 7
Тема 9. Контролювання зовнішньоекономічної діяльності	7,5	1	1	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т, Е / 7
Тема 10. Діагностування і регулювання зовнішньоекономічної діяльності	7,5	1	1	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т, Е / 7
Тема 11. Методи менеджменту ЗЕД	7,5	1	1	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т, Е / 7
Тема 12. Управлінські рішення та ризики у ЗЕД	9,5	2	2	5	0,5	УО, ПЗ, РС, Т, Е / 7

Тема 13. Антикризисний менеджмент ЗЕД	10,5	2	2	6	0,5	УО, ПЗ, РС, Т, Е / 7
Тема 14. Ефективність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	11	2	2	6	1	ПЗ, РС, ПКР / 8
Разом за модулем 2	61	10	10	37	4	50
Всього годин / Балів	120	20	20	72	8	100

Форма контролю*: поточне оцінювання (письмова контрольна робота (ПКР), усне опитування (УО), тести (Т), розгляд ситуаційних завдань (РС), виконання практичних задач (ПЗ), написання реферату чи есе (Е).

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Менеджмент ЗЕД» передбачає:

- підготовку до аудиторних (практичних) занять – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента;
- розв'язання тестових завдань;
- розв'язання практичних задач, ситуацій;
- написання рефератів та коротких есе з конкретної теми;
- підготовку до усіх видів контролю.

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка. Здобувач повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultatuv_navchannia_formalnii.pdf)

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силябусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передусє семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачем вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал).

Політика виставлення балів. Враховуються результати поточного оцінювання (100 балів). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; не допускаються пропуски та запізнення на заняття; заборонено використання мобільного телефону, планшета чи інших мобільних пристроїв під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Підсумковий семестровий контроль у вигляді заліку передбачає оцінку засвоєння здобувачем навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру.

Така оцінка виставляється та заноситься до залікової відомості й індивідуального навчального плану здобувача у день проведення заліку за умови обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом: поточне оцінювання (письмова контрольна робота), усне опитування, есе чи реферат, тести, розгляд ситуаційних завдань, виконання практичних завдань.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді семестрового заліку. Залік з освітнього компонента виставляється за результатами поточної роботи за умови, що здобувач вищої освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів за залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100 балів.

Така оцінка виставляється та заноситься до залікової відомості й індивідуального навчального плану здобувача у день проведення заліку за умови обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Порядок організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Батченко Л.В., Дятлова В.В., Мойсєнко К.С., Ткаченко О.Г. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. У 2-х частинах. Частина I. Харків: Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с.

2. Ольшанський О.В., Яцун Л.М., Селютін В.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Х. : ХДУХТ, 2019. 103 с.

3. Милько І. П. Менеджмент ЗЕД: методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2020. 74 с. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18264>

4. Милько І.П. Управління операціями з експорту-імпорту: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 131 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21143>

5. Діброва Л.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 522 с.

6. Козак Ю.Г., Савельєв Є.В. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. 6-е вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с.

7. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. Ірпінь, 2019. 410 с.
8. Горбовий А.Ю., Оксанич О.Е., Степанюк О.М., Милько І.П. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність України для входження в Євросоюз: Досвід вишеградської четвірки: навчальний посібник. Луцьк: ВІЕМ, 2014. 224 с. (Рекомендовано МОН України, лист №1/11-7465 від 20.05.2014 р.)
9. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Зовнішньоекономічна діяльність-3: навч. посібн. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.

Додаткова література

1. Буняк Н. М., Коленда Н. В., Черчик Л. М. Менеджмент. Практичний курс: навч. посібник. Луцьк : Терен, 2017. 278 с.
2. Милько І., Нагорнова О., Овчиннікова О. Регулювання і моделювання зовнішньоекономічної діяльності Хмельницької області. *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту*. Випуск 25. 2019. С. 285
3. Милько І., Денисова Т. Методика оцінки менеджменту безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Економічний часопис ВНУ імені Лесі Українки*. Том 4 (28). 2021. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-04-88-95>
4. Милько І.П. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності в умовах війни. *Міжнародна благодійна конференція Together United: науковці проти війни* (22 травня 2022 року). Луцьк. 2022. С. 152-155.
5. Милько І.П. Особливості побудови організаційних структур управління ТНК в умовах змінного середовища. *Міжнародна науково-практична конференція «Виклики та перспективи розвитку міжнародного бізнесу та вищої освіти»* (28-29 жовтня 2021 р.). Львів. 2021. С. 54-57.
6. Менеджмент: практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб.; уклад.: Т.В.Лазоренко, О.В. Гук. Електронні текстові дані (1 файл: 1,08 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 105 с.
7. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, О.В. Генералов ; Київський національний торговельно-економічний університет. Київ : КНТЕУ, 2018. 311 с.
8. Черчик Л.М. Менеджмент персоналу. Конспект лекцій. Луцьк: СЛУ імені Лесі Українки, 2019. 146 с.
9. Черчик Л. М., Бортнік С. М. Менеджмент персоналу та підприємницької діяльності : Конспект лекцій. Луцьк: СЛУ імені Лесі Українки, 2016. 70 с.
10. Ширяєва Н.Ю. Практикум з менеджменту: навч. посібник для студентів. Одеса: РВВ ОДАБА, 2012. 77 с.
11. Mylko I., Begun S., Buniak N., Kolenda N., Ovchynnikova O., Nahornova O. Forecasting regional migration flows. *Proceedings of the 2020 10th International Conference on Advanced computer information technologies ASIT'2020*. Deggendorf, Germany, 2020. pp. 165-170. UTL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9208837>. DOI: 10.1109/ACIT49673.2020.9208837 (наукометрична база Scopus)
12. Mylko I., Ovchynnikova O., Ozhema S., Cherchyk L. Management of Investment Processes in the Region. *National Interest Academic Journal*. 2020. №1. P. 10-21

Інтернет-ресурси

1. Верховної Ради України URL: www.rada.gov.ua.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Державна митна служба України. URL: <http://www.customs.gov.ua.a>
4. Державна служба експортного контролю. URL: <http://www.dsecu.gov.ua>
5. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>.
6. Інкотермс – 2020. URL: <http://pact.com.ua/incoterms.htm>
7. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

8. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
9. Митний кодекс України URL: <http://sfs.gov.ua/mk/>
10. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
11. Національний банк України URL: <http://www.bank.gov.ua>
12. Організація об'єднаних націй (ООН) URL: www.un.org.
13. Світова організація торгівлі (СОТ) та щорічне видання International Trade Statistics URL: www.wto.org